

prema primeni principa ustavne demokratije mogla da stvori trajni osećaj sumnje u koncept ljudskih prava, naravno, ukoliko se prethodno ne zaključi da je ova neodlučnost zapravo rođena iz tradicionalno razvijene sumnje u ljudska prava. Pravno gledano, čini se da je načelna neiskrenost ustavotvorca u vreme pisanja ustavnog teksta mogla takođe da porodi i nebrigu za pojedina pravila ustavnopravnog sistema poštovanja i zaštite ljudskih prava. Odredbe ustavnog teksta o pravima i slobodama ispunjavaju sadržinom temeljni pravno-sistemiški okvir prava ljudskih prava. One odgovaraju na pitanja o listi, odnosno katalogu prava i sloboda, njihovim korisnicima, odnosno beneficijarima, kao i o licima koja su dužna da ih poštuju, odnosno adresatima ove obaveze.

Kad se radi o katalogu ljudskih prava, nebriga ustavotvorca dolazi do izražaja na nivou propisivanja načelnih pravila, kao i na nivou propisivanja pravila koja se vezuju za pojedina prava i slobode. Tako, u ustavni tekst nije upisano pravilo o nenabrojanim pravima – ovo pravilo čiji je cilj zaštita celovite slobode čoveka, koje potiče još iz 9. amandmana na Ustav SAD sa kraja 18. veka, a bilo je sadržano i u prethodno važećem ustavnom dokumentu zemlje, kaže da nije pravno dopušteno ograničavati ili negirati prava i slobode pod izgovorom da one nisu upisane u katalog ljudskih prava.

Pojedina prava i slobode nisu unete u ustavni katalog zbog toga što ustavopisac nije mogao da ih se seti dok je sastavljao listu ljudskih prava. Tako je iz Ustava otpala zabrana dužničkog ropstva, pravna garancija na osnovu koje se razlikuje moderno doba istorije čovečanstva, kao i jemstvo prava na privatnost, onipotentnog prava od najvećeg značaja za obezbeđivanje efektivnog pravnog sistema zaštite slobode čoveka.

S obzirom na činjenicu da su obe ove garancije sadržavali raniji ustavi Srbije i federalne države kojoj je ona pripadala, zaboravnost ustavopisca dalje se nužno odražava i na primenu načelnog pravila o zabrani snižavanja dostignutog nivoa poštovanja i zaštite ljudskih prava. Iako se radi o jednom od temeljnih pravila ljudskih prava koje je eksplicitno uneto u ustavni tekst iz 2006, ustavopisac ga je na veoma grub način sam prekršio, možda zbog toga što ga nije ozbiljno ni shvatio.

Uočljivi su i drugi nedostaci ustavnih odredbi o pojedinim pravima i slobodama. Na primer, pravo na pravično suđenje koje se vezuje za odlučivanje u građanskom i krivičnom postupku, u ustavnom tekstu se pogrešno sistematizuje u okviru odredbi koje se odnose samo na užu kategoriju prava garantovanih u postupku utvrđivanja kaznene odgovornosti.

Ili, izmišlja se pravilo o ograničenju prava koje nema pravnog smisla, te se tako kaže da se sloboda misli, savesti i veroispovesti, kao i sloboda mišljenja i izražavanja, mogu ograničiti ako je to neophodno u demokratskom društvu radi, između ostalog, zaštite „morala demokratskog društva“. Slično tome, pravilo o ograničenju ljudskih prava u uslovima vanrednog stanja obesmišljava se na taj način što se u kategoriju tzv. „apsolutnih prava“ koje nije dopušteno ograničavati, uvodi širok krug onih koja pravno ne mogu imati ovo svojstvo.

Kad se radi o pravilima kojima se određuju beneficijari i adresati pojedinih prava i sloboda, ustavni tekst takođe pati od brojnih deficita. Prilikom formulisanja pravila o zabrani diskriminacije, ustavopisac nije smatrao za potrebno da pomene i seksualne manjine, iako se radi o grupama koje su veoma često i u značajnoj meri izložene diskriminatornom postupanju.

Pravo na brak se u ustavnom tekstu vezuje za heteroseksualnu zajednicu života, iako tog ograničavajućeg elementa nije bilo u istovrsnoj garanciji koja je bila upisana u prethodno važeći ustavni dokument. Sloboda odlučivanja o rađanju deteta, odnosno pravo na prekid trudnoće, pogrešno se jemči „svakome“, a ne samo ženi.